

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана
Франка Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства
та хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

 Завідувач кафедри
Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Український музичний модернізм»,
що викладається в межах ОПІ Музикознавство
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023

Назва курсу	Український музичний модернізм
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культури і мистецтв, 025 Музичне мистецтво, музикознавство
Викладачі курсу	Дубровний Тарас Миколайович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	taras.dubrovnyy@lnu.edu.ua , http://kultart.lnu.edu.ua/employee/dubrovnyj-taras-mykolajovych
Консультації по курсу відбуваються	Щочетверга, 11.30-12.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 26) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/ukrainskyy-muzychnyy-modernizm-025-muzychne-mystetstvo
Інформація про курс	Дисципліна «Український музичний модернізм» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, для освітньої програми «Музикознавство», яка викладається протягом першого семестру в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв певні значення та функційність в музично-історичному процесі, його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; грамотно володів певним масивом артефактів, подій, імен, дат; ознайомився з творчістю композиторів, які творили парадигму українського музичного модерну, підвищив свій загальний культурологічний рівень. Тому у курсі представлено як огляд основних концепцій осмислення явища модернізму в різних галузях (літературі, філософії, художньому та образотворчому мистецтвах), так і тенденцій, які були адаптовані й представлені в композиторській творчості першої третини ХХ століття.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Український музичний модернізм» є ознайомити студентів з процесами, які відбувалися в українському музичному мистецтві початку ХХ століття. Цілі вивчення дисципліни сформувати у студентів чітке розуміння основних мовно-стильових канонів в музиці; ознайомити студентів з особливостями композиторського письма першого тридцятиліття
Література для вивчення дисципліни	Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. уніве-ту. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189. Дубровний Т. Камерно-інструментальна творчість С. Туркевич-Лукианович // Камерно-інструментальна музика у класі загального та спеціалізованого фортепіано: педагогічно-виконавський аспект: Тези наук.-практ. семінару, 17 березня 2010 р. / Упор. З. Жмуркевич. – Львів: ЛНМА ім. М. Лисенка, 2011. – С. 49-51. Дубровний Т. М. Традиція домашнього музикування в Галичині першої половини ХХ століття/ Т.М. Дубровний // Вісник Львівського університету. Серія Мистецтвознавство.- Вип. 14. - Львів, 2014. – С. 180-185. Dubrovny T. Культурна традиція домашнього музикування Галичини міжвоєнного періоду // Dialogi uniwersyteckie: O nauce, tradycji i przyszlosci w wielokulturowym swiecie/ Pod redakcja I. Topp, P.J. Ferenskiego. – Wyd. Wroclawskiego uniwersynenu. – Wroclaw, 2014. – S. 25 – 30.

Дубровний Т. Вплив стилю сецесії на формування особи-митця // *Rola odbioru sztuki w formacji osoby a etos spoleczny* / Red. G. Grzybek. – Rzeszow, 2014. – S. 56-62.

Дубровний Т. Кітч як рушійна сила еволюції жанру пісні в Україні XIX — першої половини XX століття // ЛЮДИНА. ДІАЛОГ. ЦИФРОВА КУЛЬТУРА: Зб. наук. ст. та тез наук. повід. за матеріалами наук. круглих столів: “КУЛЬТУРНА АНТРОПОЛОГІЯ: ПРЕДМЕТ І ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ”, 20.05.2021 р., “ДІАЛОГ КУЛЬТУР У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ СУЧАСНОСТІ, 27.05.2021 р. та Всеукраїнської наук.-практ. конф. “ЛЮДИНА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ. Ефекти смерті, театру, “завіси”, реального як феномени сучасного мистецтва”, 04.06.2021 р. — К.: ІК НАМ України, 2021. — С. 132-134.

Дубровний Т. М. Пісенний жанр у творчості українських композиторів першої половини XX століття: крізь призму фольклору, кітчу та шлягеру. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 3. С. 167-173.

Дубровний Т. Формування парадигми розвитку професійного мистецтва та розважальної музики на прикладі альбомів для домашнього музикування XIX – початку XX століття / Українське музикознавство НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 47: зб. ст. / ред-упоряд. А. Скорик. Київ, 2021. – С. 121-130.

Дубровний Т. Хорове мистецтво на сторінках української періодики 20–30-х років XX століття (на прикладі журналів “Музика” та “Музика масам”) / Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX–XXI століть : [монографія] / наук. ред. Тарас Дубровний. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – С. 105-112.

Dubrovnij T. The dialectic of kitsch or Grassroots as an important factor development of Ukrainian culture / *Theorie und Geschichte der Monodie*, Bd. 11. Bericht der Internationalen Tagung Wien 2020, Brno 2022. S. 43-58.

Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові: статті, рецензії, матеріали / Наталія Кашкадамова. – Тернопіль: СПМ «Астон», 2001. – 400 с.

Кияновська Л. Галицька музична культура XIX-XX ст.: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Любов Кияновська. – Чернівці: Книги-XXI, 2007.- 424 с.

Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму (парадигма розвитку гал. музики XX ст)// *Musica galiciana/* - Rzeszow, 2000. С. 247-252.

Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.

Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: Вид. НТШ, 2011. – 285 с.

Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с.

Стельмашук Р. Нові напрями і тенденції європейської музики в творчості українських галицьких композиторів першої половини XX ст. (до 1939 р.) / Р. Стельмашук // Спілка Українських Професійних Музик у Львові: Матеріали і документи. – Львів, 1997. – С. 19-30.

Коноварт Т. 100-ліття заснування часопису Артистичний Вісник / *Musica Humana* / Наукові збірки ЛДМА ім. М.В. Лисенка, Львів. 2005. Вип. 10. Ч. 2. С. 205-217.

Лисько З. Піонери музичного мистецтва в Галичині. Львів. Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коць, 1994. 143 с.

Новакович М. Галицька музика габсбурзької доби: у пошуках

	української ідентичності. Львів : Видавець Т. Тетюк, 2019. 376 с. з іл.
Тривалість курсу	150 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 годин практичних занять та 86 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : <ul style="list-style-type: none"> - знати певний масив артефактів, подій, імен, дат; зрозуміти їх значення, функційність в музично-історичному процесі; усвідомити його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; - вміти прослідковувати генетичні зв'язки з творчістю композиторів-класиків; „вписати” сучасні явища композиторського письма в загальні процеси і тенденції розвитку національної та світової музики ХХ ст.
Ключові слова	Модернізм, парадигма, синтагма, експресіонізм, імпресіонізм, сецесія, символізм, стиль, жанр.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, Усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії української музики, достатніх для сприйняття процесів першої третини ХХ століття
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація аудіо та відео матеріалів, лекції, практичні заняття, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • самостійна робота: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • модулі: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • Підсумкова максимальна кількість балів 100. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття

	<p>курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, модульному тестуванню, самостійній роботі та бали підсумкового тестування (100 балів).</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прояви естетики модернізму у творчості українських композиторів 2. Творчість С. Туркевич-Лукиjanович 3. Експресіонізм у творчості композиторів Галичини 4. Урбанізм у творчості композиторів Галичини 5. Необароко у творчості композиторів Галичини 6. Який стильовий напрям був характерним для творчості Василя Барвінського: 7. Який стильовий напрям не був характерним для творчості Василя Барвінського: 8. Неокласицизм у творчості композиторів Галичини 9. Назвіть дві основні стильові риси західного модернізму? 10. Творчість Ю. Кофлера 11. Творчість Т. Маєрського 12. Діяльність Галицького музичного товариства 13. Періодика Галичини 30-х років ХХ ст. – Альманах лівого мистецтва 14. Прояви експресіонізму, специфіка додекафонії у творчості Ю. Кафлера 15. Прояви експресіонізму, специфіка додекафонії у творчості Т. Маєрського. 16. Що стало найбільшим предвісником модернізму в культурі? 17. Експресіоністичні тенденції творчості М. Колесси 18. Риси музичного урбанізму у творчості А. Рудницького 19. Необароко, неокласицизм і ретроспективні орієнтири творчості львівських композиторів 1920-х – 1930-х рр. 20. Творчість Б. Кудрика в контексті модерністичних тенденцій початку століття 21. Творчість В. Барвінського в контексті модерністичних тенденцій початку століття 22. Творчість Н. Нижанківського в контексті модерністичних тенденцій початку століття 23. Музично-теоретична творчість З. Лиська 24. Неофольклористичні тенденції у творчості українських композиторів-модерністів 25. Хто є автором таблиці відмінностей між “модернізмом” та

	<p>“постмодернізмом”:</p> <p>26. Що таке фольклоризм?</p> <p>27. Яке явище є характерним для західноєвропейського модернізму?</p> <p>28. Хто є автором монографії «Стильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст.»</p> <p>29. Модерністичні риси творчості Б. Лятошинського</p> <p>30. Модерністичні тенденції у творчості Ф. Якименка та Л. Ревуцького</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 4 год.	Тема 1. Предмет, методологічні підходи, завдання курсу український музичний модернізм 1. відхід від соціального детермінізму радянського історієписання, 2. періодизація на підставі глибинних тенденцій розвитку	лекція	Ржевська М. На зламі часів. – Київ: Автограф, 2005. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: НТШ, 2000. Музично-історичні концепції у минулому і сучасності. – Львів: Сполом, 1997. Грабович Г. Дослідження. Ессе. Полеміка. – Київ: Основа, 1997. Історія української музики. – Київ: Наукова думка, 1992. – Т.4. Ляшенко І. Етнологічні основи українського художнього культурознавства // Укр. художня культура. – Київ, Либідь, 1996.	Письмове реферування статей з лекційної теми. (5 год)	
2./ 4 год.	Прояви естетики модернізму в композиторській творчості Наддніпрянської України	практичне заняття		Опрацювання літератури 13 год.	
3./ 4 год.	Тема 2. Творчість С. Туркевич-Лукинович	лекція	Дубровний Т. Камерно-інструментальна творчість С. Туркевич-	Письмове реферування статей з	

			<p>Лукинянович // Камерно-інструментальна музика у класі загального та спеціалізованого фортепіано: педагогічно-виконавський аспект: Тези наук.-практ. семінару, 17 березня 2010 р. / Упор. З. Жмуркевич. – Львів: ЛНМА ім. М. Лисенка, 2011. – С. 49-51.</p> <p>Стельмашук Р. Нові напрями і тенденції європейської музики в творчості українських галицьких композиторів першої половини ХХ ст. (до 1939 р.) / Р. Стельмашук // Спілка Українських Професійних Музик у Львові: Матеріали і документи. – Львів, 1997. – С. 19-30.</p>	лекційної теми. 5 год.	
4./ 4 год.	Тема 2. Експресіонізм, урбанізм, необарокко, неокласицизм у творчості композиторів Галичини (А. Рудницький, З. Лисько)	Практичне заняття		Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
5./ 4 год.	Тема 3. Творчість Ю. Кофлера і Т. Маєрського	лекція	<p>Рожак О. Ю. Кофлер і Т. Маєрський – перші композитори-додекафоністи Галичини / О. Рожак, Н. Пузанкова // Київське музикознавство: зб. ст. – К., 2003. – Вип. 40. – С. 54-59.</p> <p>Голамб М. Йозеф Кофлер – композитор-додекафоніст зі Стрия / М. Голамб // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ji.lviv.ua/n70texts/Golamb_Josef_Kofler.htm</p>	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
6. / 4 год.	Тема 3. Прояви експресіонізму, специфіка додекафонії	Практичне заняття		Опрацювання літератури	

	у Ю. Кафлера, Т. Маєрського.			13 год.	
7./ 4 год.	Тема4. Експресіоністичні тенденції творчості М. Колесси	лекція	Савчук І. Екзистенційні мотиви світобачення модерністського майстра (на матеріалі камерної музики 20-х років)/ НМАУ ім. П. Чайковського. – К., 2005. – 205 с. Лисько З. Піонери музичного мистецтва в Галичині. Львів. Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коць, 1994. 143 с.	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
8. / 4 год.	Тема 4. Риси музичного урбанізму у творчості А. Рудницького	Практичне заняття		Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
9./ 4 год.	Тема 5. Необароко, неокласицизм і ретроспективні орієнтири творчості львівських композиторів 1920-х – 1930-х рр.	лекція	Дубровний Т. М. Традиція домашнього музикування в Галичині першої половини ХХ століття/ Т.М. Дубровний // Вісник Львівського університету. Серія Мистецтвознавство.- Вип. 14. - Львів, 2014. – С. 180-185. Dubrovny T. Культурна традиція домашнього музикування Галичини міжвоєнного періоду // Dialogi uniwersyteckie: O pauce, tradycji i przyszłości w wielokulturowym świecie/ Pod redakcją I. Topp, P.J. Ferenskiego. – Wyd. Wrocławskiego uniwersytetu. – Wrocław, 2014. – S. 25 – 30. Дубровний Т. Вплив стилю сецесії на формування особи-митця // Rola odbioru sztuki w formacji osoby a etos społeczny / Red. G. Grzybek. – Rzeszów, 2014. – S. 56-62. Кашкадамова Н.	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	

			<p>Фортепіанне мистецтво у Львові: статті, рецензії, матеріали / Наталія Кашкадамова. – Тернопіль: СПМ «Астон», 2001. – 400 с.</p> <p>Кияновська Л. Галицька музична культура XIX-XX ст.: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Любов Кияновська. – Чернівці: Книги-XXI, 2007.- 424 с.</p> <p>Булка Ю. Н. Нижанківський. Життя і творчість. – Львів-Нью-Йорк: Вид. М. Коць, 1997.</p> <p>Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. – Тернопіль: Астон, 2000.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму (парадигма розвитку галицької музики XX ст.) // Музика Галичини. – Ряшів, 2000. – Т. 5.</p> <p>Союз українських професійних музик у Львові / Матеріали і документи. – Львів: Сполом. – 1997.</p>		
10./ 4 год.	Тема 5. Творчість Б. Кудрика, В. Барвінського та Н. Нижанківського в контексті модерністичних тенденцій початку століття	Практичне заняття		Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
11. / 4 год.	Тема 6. Музично-теоретична творчість З. Лиська	лекція	<p>Муха А. Композитори України та української діаспори. – К.: 2004.</p> <p>Савицький Р. (мол.). Творчість Зиновія Лиська: Нотографія – Дискографія – Бібліографія. – Кренфорд, Нью-Джерсі: «Ключі», 1995.</p>	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
12./ 4 год.	Тема 6. Неофольклористичні	Практичне заняття		Письмове реферування	

	тенденції у творчості українських композиторів-модерністів			ня статей з лекційної теми. 5 год.	
13./ 4 год.	Тема 7. Творчість композиторів-наддніпрянців першої третини ХХ століття	лекція	Самохвалов В. Риси симфонізму Б. Лятошинського. – Київ: Муз. Україна, 1970. Копица М.Д. Симфонії Б. Лятошинського. – Київ: Муз. Україна, 1990. Горюхина Н.А. Козаренко О. Музична мова Б. Лятошинського в умовах стратифікації національного музично-семіотичного процесу // Укр.. музикознавство. – Київ: 2000. – Вип.29. Клин В.Л. Українська радянська фортепіанна музика. – Київ: Наук. думка, 1980. Маценко П. Якименко Федір Степанович. – Вінніпег, 1954. Золозова Т.В. Симфонічні поеми Ф. Якименка. – Київ: Муз. Україна, 1992.	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	
14./4 год.	Модульний контроль				
15./ 2 год.	Тема 8. Рання творчість Ф. Якименка, Б. Лятошинського та Л. Ревуцького в контексті модернізму	Лекція	Самохвалов В. Риси симфонізму Б. Лятошинського. – Київ: Муз. Україна, 1970. Копица М.Д. Симфонії Б. Лятошинського. – Київ: Муз. Україна, 1990. Горюхина Н.А. Козаренко О. Музична мова Б. Лятошинського в умовах стратифікації національного музично-семіотичного процесу // Укр.. музикознавство. – Київ: 2000. – Вип.29. Клин В.Л. Українська радянська фортепіанна музика. – Київ: Наук. думка, 1980. Маценко П. Якименко	Письмове реферування статей з лекційної теми. 5 год.	

			Федір Степанович. – Вінніпег, 1954. Золозова Т.В. Симфонічні поеми Ф. Якименка. – Київ: Муз. Україна, 1992.		
16/ 4 год.		Залік			